

AZ EMIGRÁCIÓS HUSVÉT.

Felhőtlen, napsütéses délelőtt volt. Mintha csak a tavasz az első szép napját épen Husvétvasárnapra tartogatta volna. Legtöbbnyire kiskabátban jöttek-mentek az emberek az alföldi kisváros rozszul kövezett utcáján.

A járó-kelők között egy szegényesen öltözött családcska igyekezett hazafelé. Az asszony egy egyszerű kis terítővel letakart tisztára surolt füles kosaracskát vitt kezében. A templomban voltak. Nagy kitéréssel, gondosan elkerülték az utcán lévő rendőr-őrszemeket, mert a husvét-i kalács megáldatása nem volt jó ajánló levél az uralmon lévő szemében.

Szerencsésen hazaérkeztek. A férfi kapukulcsot szedett elő kabátja zsebéből s az utcaajtót felnyitva előre engedte családját. Hangos csattanással záródott be ismét a vasajtó, hogy eltakarja őket a külvilág szeme elől...

Odabent a szobában teríteni kezdtek. Az asszony tányérokat rakott a fehér terítővel letakart asztalra. Előkerült a kosárból a házilag süttött kis kalácska és sonka darabka is. Néhány tojás is akadt. Minden tányér mellé egy borospoharat is állítottak.

Imádkozzunk!...-szólt meg az őszhaju családfő, amint a terítéssel készen voltak. Mindenki a tányérja mellé állt. Betérdeltek, hogy régi családi szokás szerint közösen mondják el a husvét-i imádságot.

-Miatyánk, ki vagy a mennyekben...-kezdték félhangosan. Az asszony végigpillantott a kis családon. Szeme a gazdátlan terítéken állt meg, mert ottan hiányzott valaki.

-Igen... a nagyobbik... a csendő... aki már évek óta messze idegenben bujdosol... És mi tudja mikor fog ismét velünk együttlénnel? - cikázott át rajta a gondolat. Akaratlanul is könny szökött szeméibe. Torkát sirás folytogatta. Hangja halkulni kezdett, de azért nehezen tovább mormolta az imádságot. Szülő fejét az asztal szélén nyugvó, imára font kezére hajtotta, majd lassan elhallgatott... És a kis szobában, a következő pillanatban félbeszakadt családi imát keserves zokogás váltotta fel...

Messze idegenben, valahol egy nyugati közkórházban is regelihez készülődtek. Mosolyogva nyitott be Schwester Toni a szobába, kellemes husvét-i ünnepeket kívánt és a piros tojásokkal ékesített tányérokat a hófehér asztalra állította. A fentjárom betegek helyükre siettek. Az ünnepi reggeli, a szépen terített asztal és a beáramló tavaszi napfény vidám hangulatot árasztott maga körül.

Mindenki örült, mosolygott, csak egyetlen férfi volt csendes, nagyon csendes. Helyére ülve, fejét tenyerébe hajtotta és szótlanul bámulta a színes tojásokat. Társai csendesen kínálgatták, a nővér biztatólag még a vállalt is megveregette, de semmi sem használt. Felállt az asztaltól, otthagynva ünnepi reggelijét, félrevonult...

Jelentősegteljes pillantással néztek össze társai:

-Mi lehet ezzel a messze idegenből hozzánk vetődött magyar fiuval?... Hiszen mi mindent megtettünk érte!...-gondolták magukban.

És a félrevonult, minden másról megfeledkezve, csak egy asztal körül imádkozó kis családod látott maga előtt. Könny futott szemébe, majd lelkébe felsőhajtott - Istenem! Add meg végre a mi diadalmas husvétunkat és a mielőbbi boldog viszontlátást!

RITKA BALÁZS GYÖZELME.

Hosszu évek után találkoztam vele. Csendős volt akkor, most az öpk-i gombot hordta. Ő is, mint mi, Nyugatra vonult őrsével. Enyhén előre ugró álla, szép sasorra bizonyos keménységet kölcsönzött külsőjének. Mint hallottam, keménykezű öpk. volt, de a szíve, magyar szív, csendős szív volt.

Nagyokat hallgatva meredt az előtte égő tűzbe, hátát egy fenyőbriásnak támasztva.

-Hán töpreng Ritka thtts?-

-Azon kérem, hogy mi volt, hól hibáztuk el, hogy így és ide jutottunk, mikor, hogyan megyünk megint haza! Meg azon, hogy mi van a feleségemmel, meg a fiaimmal?-

-Iár ezen gondolkodni. Mert kielégítő feleletet erre ugy sem tud senki adni. Hogy mi volt, azt tudjuk: Mi teljesítettük maradéktalanul azt, amit az előírások meg-öveteltek. Hól hibáztuk el, hogy így és ide jutottunk? Erre is könnyű felelni: Talán senki sem bűnös és talán mindannyian azok vagyunk. A felelősséget nem tolhatjuk masra, előjáróinkra, vezetőinkre, mert mindenkinek meg volt a maga kisebb-nagyobb működési területe, amiért felelős volt. Mikor, hogyan megyünk haza? Erre nehezebb a felelet: Megítélésem szerint egyelőre nem mehetünk. Mikor? Ki tudja?-

-Családom nélkül nem élet az én életem sem. Öket kétségek és bizonytalanságok között nem hagyhatom huzamosabb időn át, bár egyelőre biztonságban levőknek hiszem apósoménál a tanyán, messze a forgalomtól. -

.-.

Hiába volt minden meggyőző szándék. Az első alkalommal, mikor lehetett, ő is a többivel útnak indult. Ellenállhatatlan erővel hívta a magyar föld varázsa, a magyar táj, a becsületos szíve, a fajtáját szerető csendős kötelességérzete, segíteni akarása, méghozzá a családjáért, aggodó apa és férj türelmetlensége.

Ritka thtts. a határnál, ahol gangos, de nem őszinte ünneplésben részesültek a hazatérők, a vonat másik oldalán talált lelépni és az őszi ködben hamarosan eltűnt a pályaudvar környékéről. Az első házalnál már polgári ruhát kapott és nagyobbreszt gyalogosan folytatta útját a családíg.

Vagy négy nap múlva megérkezett. Kevésen ismerték ezen a vidéken és így apósánál, mint alkalmi munkás, fel sem nagyon tűnt az idegeneknek.

A szabad mozgáshoz, bátor szembenézéshez, nyíltságához szokott férfi lélek rövid ideig bírta csak a bujkálást, alakoskodást, álnohságot. Csak 1-2 hónap és maris partot cserél. De most nem egyedül. Vele féltett kincse, a feleség és három szép fia. A határszolgálatot jobban ismerte, mint akik azt ellátták. Volt szolgálatából folyban figyelmét semmi sem kerülte el és egyszercsak megint Nyugat azon részén vannak, ahol nem a vörös csillag tündöklök.

.-.

A megélhetés ezer gondját nehezen lehet leküzdeni. Szaktudása kenyeret nem ad az idegenben. Vissza az első foglalkozásához: a földműveléshez. De erre meg kevés a lehetőség. Marad egy 3-ik megoldás: a kivándorlás.

Egy nem hosszas, de eléggé kényelmetlen és kellemetlen utazás után Amerika partján állnak, reményteljesen, elhagyatottan, pénz nélkül és ami a legfontosabb: munkanélkül. Lezdűdik a szaladgálás. Vagy egy heti hiáβαvaló utnjárás után feltűnik az elesettek jó csillaga.

-"Feltétlenül megbízható, munkát szerető házaspárt alkalmaznánk farmomon, akik a háztartásomat is ellátják!"-szólt a hirdetés.

-Ez nekünk való lenne Balázs- lélkendőzett Ritka felesége.

Kérdőzetés, szaladgálás, várakozás. Résó este, talán már éjszaka is volt, mikor Ritka Balázs megérkezett élete párjához.

-Édes Anyuk, pakolj, holnap reggel megyünk. Az állás megvan. Még pedig egy magyarnál. Régi kivándorolt. Több t nyája is van A többit holnap a helyszínen. -

A fénykorán tul levő teherautó száguldott ki velük és a még motyónak is alig nevezhető kis csomagjukkal.

A farm rendes, a gazda magyar. Elszállásolás tűrhető, az étkezés: olyan, amilyent majd Ritkának főz, már pedig ahhoz ért; a

gazda özvegy, gyermektelen.

- Azt hiszem minket az Isten a tenyerén tartott, hogy ilyen nekünk megfelelő helyre segített. Munkánkból megéltünk itt. A gazda kedves. Családja nincs - örvendezett Ritkáné.

- Nyugtával dicsőrjűk a napot. Majd elválik. Annyit tudok, rajtunk nem mulik semmi. -

A kezdeti nehézségek itt is, mint mindenütt, megvoltak, de azokat ígér rövid időn belül le is küzdötték. Ritka Balázs dolgozott hól a gazdával, hól nélküle.

Pár hét után már mindgyakrabban volt távol a gazda, többször napokon át. A munka elvégzése távollétében is ép oly pontossággal történt, mintha jelen lett volna.

Hazatértekor eleinte még utána nézett a végzett munkának, később már csak a vacsoránál vagy ebédnél az asztal mellett érdeklődött a végzett munka felől vagy beszélték meg a következő napok tennivalóit. Természetesen közben más mindenről is elbeszélgettek. A beszélgetés során a politika is csak előkerült, mert két magyar, ha össze kerül akkor politizál is.

-o-o-o-o-

(folytatjuk)

HÁZILAG ÉS KÖLTSÉGMENTESEN!

"Bajtársi Levelünk" kedves olvasói bizonyára azt fogják a címből gondolni, hogy az órséletről óhajtok valamit megeleveníteni. Hát nem így van. Hanem legutóbb megjelent a D.L.-ünkben, illetőleg levelében azt írja Szikulusz, hogy szabadságra megy mitőlünk egyelőre. Bizonyára magával viszi Mancikáját is. Talán az osztrák hajadonokat is.

Írhat Szikulusz bajtársunk, amit akar, nagy erkölcsi felháborodásában, nyitogathatja felháborodásának zsilipeit, ahogyan akarja, mi mégis azon a nézeten vagyunk, amit közmondásunk a venkés-kérről és a sórról oly tomorséggal állapít meg. Nem akarom ezzel Szikulusz bajtársunkat megbántani, hiszen szavaimat elvégre bölcsnek is lehet venni.

Jómagam szintén Ausztriában tettem életemet. S ha már Szikulusz szünetel, megismerlek helyette én is valamit Ausztriáról. Nem a hajadonokról. Az osztrák gemütlichsegről, amellyel az osztrák még ivánt is gemütlichnek állítja be.

Igen. Az osztrák kedélyesen veszi az életet. Olyan könnyen elintézi mindent azzal, hogy: "Es ist eh Wurst!" Ami szórból-szóra azt jelenti: ez egészen kolbász, - lényegében: úgyis mindegy!

S ezzel az úgyis mindegy-vel egész súlyos problémákat meg tud oldani az osztrák. Magánügyeitől kezdve világpolitikaig mindent. Nekünk ez még tíz év múltán is sokszor felháborítóan tűnik, de nem tagadhatjuk, hogy legtöbbször a wurstjával igaza van.

Nos, az osztrák kommunisták a Volks-Oppeition fedőnév mögé rejtőztek évek óta, ami magyarul népi-ellenzéknek jelent. Igen. Amennyi gazemberséget csak ki lehet manapság találni, az mind "népi" nevet kap. Az osztrák gemütlichség azonban ezeket is könnyen veszi, s azt a rövidítésüket a kommunistáknak, hogy VO, a nép fau-nullájának ejti ki.

Mindezek előrebocsájtásával most már házilag és költségmentesen rátérek tulajdonképpen történetünkre, amelyik későbbi választások idején egy osztrák szocialista lapban látott napvilágot a következőképpen:

Egyik villanyos kocsiában egy osztrák hadirok'ant utazik. Mellette egy megszáló szovjet-tiszt ül. Utóbbi észre veszi, hogy útitársának a ballába hiányzik, s megszólal:

"Te, kamerád. Hol vesztetted el tied láb?"

"A háborúban." válaszolja a rok'ant.

"Hol lenni háborúban?"

"Sztalingrádnál."

Erre a szovjet-tiszt kivész ötven sillinget a tárcájából s a következő szavakkal átadja:

"Szegény kamerád. Én is kamerád a másik oldaltól."

Tovább dűcög a villanyos. Egyszer csak az orosz-tiszt felfedezi, hogy a rok'antnak egyik keze már éz. Megszólal:

"Szegény kamerád. Te elvesztetted egyik kéz is. Hol hagy-

tál aztat?"

"Sztalingrádnál."

"Szegény kamerád. Én is kamerád a másik oldaltól." s ad neki megint ötven sillinget.

Csend. Ezt azonban ismét az orosz-tiszt föri meg.

"Lenni választani?"

"Igen."

"Mire te szavazni?"

"Volks-Opposition."

Az orosz-tiszt erre egy százast nyújt át a hadirokantanak,

mondván:

"Szegény kamerád! Én is ka erád a másik oldaltól. Te elvesztettél Sztalingrúdba tied ész is!"

-o-o-o-o-

Büngész.

TORONTOI ÉLMÉNY.

1955. március 11. Nem mindennapi élményben volt részem ma. Nem is tudom, hogy örüljek, vagy elkecserelek azon, hogy a hontalanság ide juttatott. Inkább szolgálnék ma is a Kárpátok völgyeiben, mint Toronto luxus felhőkarcoló hoteljének: a Royal York Hotelnek 14-ik emeletén társalogjak kanadai ügynök kollegáimmal. Mikor Kanada földjére léptem, kizárólag a munkássorsba éltem bele magam attól függetlenül, hogy igyekeztem angolul valahogy megtanulni. A kanadai gazdasági helyzet romlása azonban a gyárakból a munkanélküliségbe sodort. S miután élni kell, a kényszer és némi szerencse szellemi munkát adott a kezembe: 14 hónapja biztosítási ügynökként igyekszem eleget tenni magyar honfitársaim érdekei és a kanadai pénzügyi világ prése között.

Ma Ontario tartomány ügynökeinek kongresszusát tartják a Royal York Hotelben. Autoinkat a zenruhás hotel alkalmazottak veszik át, mi egy óriási csillogó márványterembe tömörülünk, 1650 ügynök foglal helyet és hallgatja a millió dolláros teljesítményű ügynökök beszólóját, hogyan érték el ez óriási teljesítményüket. Végig-végig megafonok közvetítik a beszédeket s a sötétruhás ügynökök hada feszülten figyel a előadókat.

Hamar elfáraszt az egyhangu angol beszéd, a mellettem ülő ügynök felé fordulok, ki szintén idegen itt, ő valamikor az Anders féle lengyel hadsereg tisztje volt. Láton, ő se tudja magát beleélni a nagyszabású, dollárezresekkel szóró világba. Kettesben kivonulunk a nagy teremből s beszélgetve várjuk meg a kongresszus végét. Nemsokára tódul ki a tömeg, a mi társaságunk ügynökei a repülőgépgyorsaságú liften a felhőkarcoló legfelső emeletére húzódnak, ahol valódi "whisky party"-t élvezünk. Lengyel kollegámmal ott állunk az ablakban, a szél szinte mozgatja az óriási épületet. Eltörpül alattunk Toronto forgalma, szemünk az óriási Hitarjedésti Ontario tóra téved. Kezében whiskys pohár, uszó jégdarabok a pohárban. Nézem a nagy tó vizét s a Kárpáti nagy hegyek jarnak az eszemben: mennyivel szebb ott a csucsokon s alattunk az örökzöld fenyvesek... Talán lengyel kollegám is ezt érzi, a Kárpáti országhatárról kelet felé tekint ő is gondolatban. Majd vidáman összeütjük poharainkat, elfeledkezünk gondjainkról, bánatunkról, nyeljük a jéghideg whisky-t s feloldódnak vidám kanadai kollegáink között. Bemutatkozások, üdvözlések, egy sereg közfogás a Head Office vezéreitől, rövid búrok és gratulációk, mert ismerik az ügynökközönségtől ezt a magyar nevet, mely segített szaporítani sok-sok ezer dollárral a társaság bankbetétjét.

A lift szédült sebesen szállt lefelé bennünket. Egy másik teremben 15 fogásos ebéd következik. Ezüst evőeszközök, valódi porcelánedények, frakós pincérek körülvettünk.

Regisztruk a feketekávé s a lift most a mélybe szállit: a szálloda alagsorában lévő hangulatfényes sörözőbe... Elvezünk kell ezt az ügynök ünnepet, kanadai kollegáink hangos beszéde közt mi ketten, a lengyel és a magyar nem jutunk szóhoz.

Sötétedik, mire végetér az utolsó rész s a mélyből a szálloda keleti kijáratához szállit a folyvón. Steftyu kollegámmal koccsinkra várunk. Hozzá: is az egyenruhás emberek. Parkolásért \$ 1.60-t kell fizessünk, a rongyozás utolsó mozzanatát már mi fizetjük.

Elindulok Toronto szürkefő forgatagában, magam sem tudom merre, de egy biztos hittel: nem kívánok több ilyen kongresszuson résztvenni, inkább otthon egyszerűen az én prózámmal ör fiaim közt, az ungpárti gyakorlatér homokján, vagy fent valamelyik erdei tisztáson a tűz körül heverve, az a mi világunk..."-

-o-o-o-o-

Sz.K.

ÁHOGYAN MI LÁTJUK.

"Moszkva elvesztette Parisban a csatát", írta március végén a nyugati sajtó, miután a francia Köztársasági Tanács nagy szöb-többséggel megszavazta az u.n. párisi egyezményeket. Franciaország tehát a csalmen öt éven át tartott heves belpolitikai harcok után hozzájárult, hogy Nyugat-Németország visszanyerje állami önállóságát és hadseregét állíthasson fel annak dacára, hogy a Szovjet elfogadhatatlan feltételei miatt még ma - tíz év eltelte után - sem kötötték meg a békeszerződést Németországgal.

A bonni parlament Szövetségi Tanácsa már március közepén ratifikálta a párisi egyezményeket. Moszkva tehát Bonban is csatát vesztett. Így a Szovjet minden eddigi próbálkozása, hogy Nyugateuropa házagtalan védelmi rendszere létre ne jöjjön, kudarcba fulladt.

A Kroml urinak újabb sálhuzása természetesen nem maradhatott el. Ezuttal Ausztria utjára próbálkozik hadászati éköt verni az u.n. NATO államok között. Milyen más szándék rejtőzhet e hirtelen elhatározása mögött, hogy egyszerre késznek nyilatkozik Ausztriával megkötni az államszerződést? (Azért nem békeszerződést, mert Ausztria, mint önálló állam, nem volt hadviselő fél). Eddig ugyanis ezt előbb a triesti kérdés megoldásához kötötte, majd mert azt időközben némiképpen is rendezték, a német kérdés elintézésétől tette függővé. Ez utóbbinak a megoldása e időszerint nagyon is kérdéses.

A Kroml szándéka azonban nagyon is nyilvánvaló, miután a megkötendő államszerződés egyik legfontosabb pontja az lenne, hogy Ausztriát katonailag semlegesíteni kell. Mit jelentene ez? Hegszakraadna a közvetlen szárazföldi összeköttetés, amely Ausztria nyugati részén az Alpokon át vezet, a Földközi-tenger és Németország, illetve a NATO államok között. Ezáltal Nyugateuropa védelmi rendszerében egy semlegesített bñriási úr keletkezne a Genfi-tóól egészen a Fertő-tóig. E nagyjelentőségű hadászati elöny elérése végett kész arra, hogy Alsó-Ausztriából kivonja csapatjait. Az államszerződés létrejötte esetén természetesen a többi megszálló hatalomnak (U.S.A. Anglia és Franciaország) is ki kellene írítani Ausztriát.

A Szovjet "meglepő" áldozatkészségét nem zavarja az a tény sem, hogy a potsdami szerződés értelmében az osztrák államszerződés megkötése után Magyarországból és Romániából is ki kell vonni csapatait. Ugy véli ugyanis, hogy ezekkel az államokkal időközben kötött szoros katonai szerződések révén és azok jelenlegi kormányai-val "egyetértésben" nem írta majd ki az említett területeket. Reméljük azonban, hogy a Nyugat nem dől be az új orosz találmánynak és ragaszkodik az osztrák államszerződéshez fűződő egyéb követelmények teljesítéséhez is.

Moszkva természetesen arról is gondoskodott, hogy rá ne fizessen az osztrák államszerződés megkötésére, mert feltételei szerint továbbra is a birtokában maradna: A Duna Gőzhajózási Társaság (tehát a Dunán maradna Passauig), az olajmező és 5 olajfinomító telep további 30 évre, 26 olaj-jogosítvány még 33 évig, valamint az Ausztria területén előtalált és német tulajdonnak nyilvánított vagyon tárgyak 150 millió dollár értékben. Nagyon is drágán nyerne vissza Ausztria állami függetlenségét és ettől eltekintve a Szovjet csapatok Hegveshatalomnál maradását és állandó Demokles kardjaként fenegednek a semlegesített területét.

-.-

Az U.S.A. kormánya - minden valószínűség szerint belpolitikai okokból - márciusban nyilvánosságra hozta az eddig diplomáciai titokként őrzött yaltai egyezmény hiteles szövegét. Ez különösen Oroszországban keltett kínos hatást, mert kipellengérezí mindazokat a kommunista arcatlanságot, amelyekkel Stalin két partnerét, Roosevelt és Churchill, falhoz állította.

Valószínűség szerint az említett egyezmény titkainak nyilvánosságra hozása volt a közvetlen oka annak, hogy a yaltai "három nagy" közül még életben lévő Churchill, Anglia miniszterelnöke, előrehaladott korára hivatkozással lemondott (az igaz, hogy már 80 éves). Utódjául a Királynő Anglia eddigi külügyminiszterét Edent nevezte ki. Churchillről ellenségei is el kell ismerjék, hogy hazájának felbecsülhetetlen szolgálatokat tett úgy kétkében, mint a háború alatt. Az ő határtalan erélye és más kiváló képességei híjján Anglia elvesztette volna a második világháborút.

CSENDŐRNAPI BESZÁMOLÓ.

Az ezévi február 14-én nemcsak Testületünk fennállásának 74-ik évfordulójáról emlékeztünk, hanem Budapest székesfővárosunk 10. éve történt szomorú esetéről is, amely után szabad lett az út a minden kultúrát és emberiességet eltipró bolsevista hadak előtt Nyugat-európába.

E kettős évfordulóról szerte a világon szétszóródott Bajtársaink bensőségesen emlékeztek, bizonyosságát szolgáltatván ezzel is annak, hogy a magyar csendőr-szív dobog, él, remél és hisz a magyar Fel-támadásban!

Európában csak a központi vezetőségünk tartozkodási helyén, Salzburgban, volt február 13-án szélesebb körű emlékezés s megjelent azon Vezetőnk, Foltósházy Bajos ny. altbgy ur is, aki méltatta az ezévi csendőrnapi jelentőségét, reményt és hitet öntve a megjelentekbe.

A többi itteni csoportjaink szűk körben, vagy egyenként, de emlékeztek az évfordulónkról, mert a rossz kereszteti lehetőségek folytán bekövetkezett anyagiak hiánya miatt nem volt alkalmuk nagyobb szabásu emlékezésre.

Az alábbiakban eredetben közöljük azokat a tudósításokat, melyek egyesektől, vagy csoportjainktól ide beérkeztek:

Egyedülálló Bajtársunk írja: "Na, csendőrnapi szeretettel gondolok Testületünk multjára, a nagy világban szétszórton Bajtársakra. Imádkozom hősi halottainkért. A fülembe cseng a Budavar romjai között küzdő, a biztos halál előtt álló Bajtársak átolsó üzenete. Ott meghaltak és mi a 10. csendőrnapiot töltjük az emigrációban, csendes öröklésben. Mi tudja hány van még hátra? Itt Nyugaton is úgy csiripelnek a vörös sáttánnal való békés együttélésről mint a verebek. Pedig a kommunisták 10 évvel ezelőtt leigázták fél Európát, 5 évvel ezelőtt lerohanták Koreát, tavaly megkapták fél Indochinat és most az amerikaiak segítkeznek a vörös China támadása elől kiűriteni a kínai tengerpartok közelében lévő szigeteket. Most már arra vagyok kíváncsi, ki segít majd és hova elszállítani a washingtoniakat? Nevethetnénk is ezen, ha otthonról nem hallanánk "a jajj" kiáltásokat, attól a néptől, amelyiket szolgáltunk, amelyikért hazatérniök lettünk, amelyikért, ha kell, meg is halunk!"

Egyik bajtárs írja a másiknak: "Ünnepek és Neked irok. A mai napra szabadságot vettem. Dél előtt a osztrák csendőr parancsnokságot jártam végig, hogy csendőr levegőt szívjal. Szeretettel fogadtak. Nem voltam egyedül. Erősödtem, mert valamit én is adtam osztrák bajtársaimnak: a hivatás szeretetét. Hálásak is voltak érte.

S most, régi egyenruhában, Neked mondom el, hogy imádkozom vértanúinkért, békében és háborúban életüket hazájukért, népiükért feláldozott bajtársainkért és a száműzetésben elhunyt csendőr sors-társainkért. Lelkem ott bolyong a vasfüggönyön túli bajtársainknál, közöttük egyik lelkes csendőrhajtásnál, Mátyásunknál. Végig látogatom képezetben számkivetésben élő és intézményünkhez hűnek maradt bajtársainkat s fájdalommal gondolok a hősofrról megfélemezett volt bajtársakra.

E pillanatban hozza a postás a D.L. februári számát. Elolvastam... "Egy lélek üzenete"... írójá irásakor aligha olvashatta még az "Újévi levél"-et... "magyar föld". "vér és könny". "puritanság"... stb. Micsoda hasonlóság a gondolatokban! Istenem! De szép csendőrnapi ajándék nekem az a tudat, hogy távolság, életkörülmények és bizonyára életkor ellenére is egy hangnemben, egy ritmusban dobognak a magyar szívek; egy gondolat körül forognak a magyar elmék; egyet éreznek a magyar lelkek. A jó Isten ajdja meg Illés András lelkét!"

Argentina: "Az itt élő cső. bajtársak február 13-án ünnepezték meg a csendőrnapi. Vallásfelekezetiük megfelelő Istentiszteleteken vettek részt és azok keretében három lelkész megemlékezett a cső Hősökről és Vértanúkról."

Után a Magyar Házban családtagokkal együtt közös ebéd. A megemlékezést B.L. fhdgy. bajtársunk tartotta, kiemelve azt, hogy ü-römünnepp helyett gyászünneppé ültünk. Ezután fia szavalta el a "Kastollások" c. verset anyai érzéssel, hogy a végén még maga is sírásra fakadt és sok bajtársnak is szemében könny csillogott.

A kora esti órákig tartott az összejövettel régi emlékek felelevenítésével.

Erre az alkalomra vidékről feljött V.F. ezd. bajtársunk is, aki már sok sok cselekedetével bizonyította azt, hogy egyike azoknak, akik mintha például kell, hogy szolgáljanak."

Australia: "Melbourneban P. Zs. szds. bajtársunk lakásán szerény, de bensőséges keretek között tartottuk meg az idei csendőrnapot. Az ünnepi megemlékezésért dr. B. B. szds. bajtársunk tartotta. Reméljük, hogy a közeli csendőrnapi egyikét nagy családuknak keretében szabad hazánkban ünnepelhetjük."

Cleveland: "Az itt élő magyar csendőrök március 19-én bajtársi vacsora keretében ünnepelték meg a hagyományos csendőrnapi vacsora után a bajtársak családtagjaikkal és a megjelent vendégekkel sokáig elbeszélgettek és felelevenítették kedves szolgálati élményeiket,

Hátnap, február 20-án a clevelandi WJW. rádióállomás 850 m-es hullámhosszán a magyar adás keretében csendőrnapi megemlékezés volt s az ünnepi beszédet dr. B. I. Örgy. tartotta.

Tíz éve mult, hogy a budai várból a híradós csendőr leadta az utolsó rádiójelentést. Tíz éve mult, hogy az agyoncsigázott, kőbezárt védők kezében elhallgattak a fegyverek. A hadijelentés ezt így adta tudatúl: Az ország szíve megszűnt dobogni és az ország szív nélkül él tovább!

A sebesültek halálhörgését és a magyar nők sikongását túlharsogta a hődító diadal-üvöltése. Moszva ágyusortűzzel ünnepelte a nagy napot. Valóra vált a nagypéteri álom, a Duna, az ellenállás víze, elesett és az orosz birodalom batarai a Lajtánál vannak. Megindulhat a Szovjet világhuralom kiépítése.

A magyar királyok büszke palotája pedig, ahol alig egy évvel ezelőtt még magyar csendőr állta a vártát és nem is olyan régen a külföldiek ezrei csodálták a zenés őrségváltást, ott állott összedölvé, kiégve. Ötvenkét napig tartott a pokol tombolása. A szörnyű harcokban utolsó emberig ott vérzett a Budapestre vezényelt csendőr erők: 5 teljes zászlóalj mintegy 140 tiszttel. Mint a "dicsőséges felzabáló hadseregére" jellemző tényt említem csupán, hogy a Belvárosi Templom környékét az Erzsébet-híd pesti hídfőjénél egy cső, zlj. védte mintegy 500 fő erőben. Hosszu elkeseredett harcok után sikerült csak az ellenségnek a romokat kézbevenni. 8 csendőr élte túl az ostromot. Ezeket a "dicsőséges felzabálókat" a helysinen moncolták fel. Az 52 nap alatt a tömnytelen vérben, könnyben és szenvedésben megszületett a legtisztább magyar demokrácia. Ebben a demokráciában nem volt különbség magyar és magyar között. Egy egész nemzet harcolt ott, hogy megvédje hazát, asszonyai becsületét és az oltárok tisztaságát. Vérzett Európáért, mely ismét megtagadta. Azután lassanként elcsendesedtek a harcok.

A vörös szuronyok árnyékában új rendszer került uralomra és a vezetés a tölön: idegen siserehad kezébe. Az új rendszer első intézkedései közé tartozott a csendőrség feloszlata. Magyar jól tudták, hogy a leigázott országok között miért volt Magyarországon a legkevésbé kommunista és miért volt még a földalatti kommunista pártnak is csak 117 tagja.

Ez azonban csak a kezdet volt. Mi kellett dönteni a közbiztonság legerősebb támaszát, hogy helyébe lehessen ültetni az engedelmis pártszervezetet. A csendőrség után pedig sorra került mindenki és minden, ami és ami csak érték volt a magyar életben.

Rólad emlékezünk ma magyar csendőr, aki a közbiztonság Patonája voltál és mégis bőven hullott a harcokban is. Rólatok emlékezünk, akik a kereszt és a vörös csillag gízai küzdelmében életeteket adták a magyar jövőért. Rólatok, akik elindultok egy olyan hadifogságba, melyből talán sohase lesz visszatérés. És emlékezünk az otthon szenvedőkről!...

Magyar csendőr! Sastekinteted nem portyáza már a végtelen alföldi rónaságot. Tollforgódat sem borzolja a Margita szele. És mi mégis tudván-tudjuk, hogy a magyar nép, melyet hívnak, becsülettel és vitézül egy emberlőn át szolgáltál, féltő szeretettel várja visszatérte. Sajnos a Testület szinc-virága nem lehet ott a nagy találkozon. Ott már fenn járják a Hadak Utját... A legenda szerint amikor Catalaunnál befejeződött a harc, a holtak szellemei tovább csatáztak a véres síkság felett. A hún király birodalmának feloszlása után pedig Csaba királyfi székelyei felleptek a csillagporos tejutrá, hogy tovább harcoljanak népükért. És amikor 10 évvel ezelőtt mégis elvesztett az Ellenállás Víze, a Hadak Utján új légiók sorakoztak. A kitagadott és meggyalázott magyar hősök végtelen serege, hogy a Hadak Úra előtt, majdan pedig az egész világ előtt tanúságot tegyenek, hogy ez a nép most sem idegen érdekéért és eszméért, de nem is

valamely politikai rendszer fenntartására harcolt, hanem az életéért és a szabadságáért.

Csillagfényes éjszakákon olykor látom ezt a csontváz se-reget. Az Űz Perry Cszkár altgy. a parancsnok, Pinczés Zoltán a helyettese, Menkina János a segédtsz. Ott vannak: Szilády Gyula, Kiss Aladár, Arbbóc János, Kudar Hajos, Főty Feri, Nagy Zsombor, Tufora Dákos Béla és ott még, de nagyon sokan! Kögöztük pedig a névtelenek nagy tömege. De felismerem Juhász Józsefet, aki e ymaga többet tett a hat-só front védelmében, mint egy egész zászlóalj. Közöttük van Oláh And-rás. Az oszlop végén pedig ott vannak a Kovács Ferencék, a Nagy Jósok, a Péterek. Mind-mind sorcsendőrök. A galantai minta zászlóaljtl. Mind-mind ott estek el átolsó emberig Csepel-sziget védelmében, ami-lyor anazaldótkal kellett feltartóztatni a T.-34-esek gyilkos rohamát. És most a 75. esztendő küszöbén az emigrációs csendőrnapon valamit üzeni kellene. Üzenni kellene Neked waggonkérdéssé vált Nemzetem. Neked, éhező, didergő, rongyokban járó "felszabadított" Budapest. Nek-tek halálra gyalázott magyar anyák, meg nem született magyar gyerme-kek. Nektek, élhalott magyar csendőrök otthon vagy valahol messze idegenben.

Izenjük Nektek, hogy bizzatok! Még nincs béke a világon, csupán fegyverszünet van. Az időt mőhóben nagy dolgok születnek. Izen-jük Nektek a hívők hitével, a megszállottak Monoktségával és a csoda-várók rajongásával, hogy ne csüggedjete, mert amint Madách mondta: "Ahol a szellem van, ott a győzelem. Az eszme él s a láng, mely fello-bog, világot kősz századokra vet."

Ezután dr. K.Z. szds. bajtársunk mély érzéssel és nagy hoz-záértéssel szavalta el Erdő Tamás versét, a "Magyar Híszkegy"-t.

A rádióadás dt. R.R.B. szds bajtársunk rendezte meg.

Calgary: "A cső. napot február 19-én ünnepeltük az elmúlt éviélhez hasonlóan. Reggel 8 órákor szent Mise volt a cső. kőshihalot-takért, melyen szép számban jelentek meg a MHEK tagjai is.

Este ünnepi vacsora volt a Magyar Hazban, melyen a hely-beli egyesületek vezetők is megjelentek. A Híszkegy élénélése után K.B. főtőrm. bajtársunk üdvözölte a megjelenteket. Dr. F.R. szds. bajtárs tartott igen hatásos ünnepi beszédet, majd R.A. őrm. bajtárs "Hova tűn-tetek" (Major János verse) és David Sándor tőrm. bajtárs Hajos J. "Kakastollasok" c. versét szavalták el hatásosan. A közös vacsora igen jó hangulatban, bajtársi együttérzésben és szeretetben jóval éj-fél után ért véget."

Hamilton: "Az MKCSBK hamiltoni csoportja ezévben is ha-gyományos keretek között tartotta meg a csendőrnapi emléktűnépölét.

Ez az ünnepély hármaz jubileum volt a számunkra, mert em-lékeztünk Székesfővárosunk hatalmas csendőri élet áldozattal való 10. évfordulójáról a kegyeletes gyász jegyében, de ünnepeltük a Testület 74-ik évfordulóját és végül csoportunk 4. éves fennállását.

Az emléktűnépély a Szt. István magyar r.k. templomban szent Misével és a Kálmán János magyar ref. templomban Istentisztelet-tel vette kezdetét. Utána közebéd a ref. templom hall-helviségében.

Az ebéd, valamint az azt követő komoly műsoros előadá-son a helybeli egyházak, testületek, a Kanadai Kir. csendőrség hamil-toni parancsnokságának vezetője, a torontói, wellandi és delhii cső. bajtársi csoportok képviselői vettek részt.

A kegyeletes évfordulóra tekintettel ezalkalommal nem hivtunk meg sok polgári egyént. Ezen a napon magunkba szállítunk, hogy Testületünk történetéből új erőt merítve azok maradhassunk, akik ed-dig voltunk.

Az emléktűnépély keretén belül a Delhi környékén élő, de e csoporthoz tartozó bajtársak zászlóját L.M. őrm. bajtárs felesége nemzeti szalaggal diszítette fel.

Emléktűnépölünk befejezése után az itt megalakult 45. számú magyar cserkész csapat zászlószentelési ünnepélyen vettünk részt. A zászlót csoportunk ajándékozta a cserkész-csapatnak."

New-Brunswick: "Alig tehető 20 főre azoknak a csendőrkö-nek száma, akik New-Brunswick (New Jersey) és környékén találtak a maguk számára új életlehetőséget.

Ez a kicsiny, marónyi csoport a hivatás érzésében űsz-szeforrva ünnepelte meg a 74. évfordulót.

Az ünnepség február 15-én 11 órákor a new-brunswicki Ferencsek templomában szent Misével, a magyar református templomban

pedig Istentisztelettel vette kezdetét.

A ferenczrendi Dódy Lászlótrán plébános és Jósa Andras nagytiszteletes prédikációjukban fennkölt gondolatmenetben szóltak az ünnepnap jelentőségét. Biztosra vehető, hogy a templomok hívő seregére hitazonosaitól ez alkalommal hallott először tiszta megvilágítású méltatást a Testületről.

Az Istentisztelet után közös ebéd volt. Ezen megjelentek az előző nevezett lelkilásztornaink, a hónap bajtársak és polgári társadalom még ma is velünk rokonszenvező tagjai.

Hintegy 60 főre tehető az így egybegyűlt ünnepelő száma, melyet Horváth Sándor bajtárs üdvözölt és szinte köszöntését nyilvánította a két lelkilásztornak megértő közreműködéséért.

A Testület hősi halottjainak, mátyujainak és ártatlan áldozatainak kegyeletét 1 perces néma állvamaradással rőtta le a jelenlevők. Ezt követően Zelántay János méltatta a csónapot.

Ezután került hangfeleről leforgatásra az 1954. évi csendőrnapi ünnepség felvételéből, ennek kiemelkedő és lélekemelő részét a budai ostromgyűrű csendőreinek utolsó üzenete.

Az ebéd befejeztével Göczy György a woodbridgei MIMK csoport vezetője a katonaszív szeretetének melegségétől átlatott közönytöjében a Testület tagjainak a Honvédséggel kapcsolatban teljesített szolgálatát és cselekményeit domborította ki.

Dr. Széke József emelkedett majd szólamra és kihangsúlyozta azt, hogy hosszas bírói pályáján, bőséges tapasztalatai birtokában a Testület tagjainak erkölcsi és szolgálati érdemei elpusztíthatatlan tényezőket voltak és azok is maradnak.

Bonár Débor, az amerikai cserkészek vezetője a legnehezebb rokonszeny hangján elevevitette fel az otthoni cserkésztáborozásról idejét, amikor a csendőr járőrök figyelmes segítségét nyújtottak a nemes cél: a fiatalok erkölcsi nevelése érdekében.

Végeztül Farbas Ferenc a new-brunswicki MIMK csoport vezetője a két világháború közötti idők csendőreiről emlékezett meg abban a bizalomtól hitben, hogy megadja a lehetőséget annak a magyar sors, hogy ismét láthatja a katonaságot járőrökkel szülőföldjén.

Az ünnepelők az esti órákig maradtak együtt a legszívélyesebb bajtársi és baráti hangulatban.

Az ünnepség rendezője Földes Domonkos, mondhatni a legfiatalabb csendőr bajtárs volt. Őt illet meg minden érdem és minden köszönet.

Toronto: "Az idei csendőrnapi február 12-én tartottuk meg egy vacsora keretében, amelyről 47 bajtársi aláírással ellátott jókívánságot juttattunk el az Altábornagy urhoz az alábbi szöveggel: A n. l. csendőrség torontói csoportja a mi csendőrszövületünk anyjára kedves csendőrnapi nagy szeretettel és hűséggel küldi szíves üdvözléseit Altábornagy urnak. A Testület érdekében végzett áldozatos munkájához adjon az Isten jó egészséget és további eredményes munkát, hogy az végre szerencsétlen sorsra jutott hazánk felszabadítását is hozzá meg. Adja az Isten, hogy így legyen!"

A csónapon 110 személy vett részt vendégekkel és családtagokkal együtt. Népviselettel azon magát a hamiltoni és a wellandi csoport is egy-egy képviselővel.

A csoportvezető üdvözölte a megjelenteket, majd pedig H. J. a bajtársunk tartotta meg ünnepi beszédét, amelyben a nap jelentőségéről, hősi halottjaink és mátyujaink emlékezett bensőségesen. Az anyagiakon kívül az idén megtartott csendőrnapi azért is eredményes volt, mert olyan bajtársaink is eljöhettek közöttünk, akik egyébként nem élnek közösségi életet, de a mi napunkról való emlékezés minden évben egyszer elhozza őket is közöttünk.

Welland-Port Colborne: "1955. február 19. Csendőrnapi ünnepség egy valódi csendőr tanyán Canadában. A welland-port-colborne-i kör ünnepel T. I. c. bajtársunk farmján. 32-én ültünk a ház legnagyobb szobájában asztalok körül... A falakon csendőr képek, hazai emlékek, a kanadai és csoportunk nemzeti zászlaja... kívül hő és nagy hűség, bent gazdálkáló ontja a meletet... Velük vannak: aszczyaink, az áldozatos, emigráns sorsot vállaló hős csendőr asszonyok... A házi gazda, T. I. bajtárs szívét-lelkét kiteszi értünk, hogy vendégek jól érezzék magukat. Priss tisztótoros vacsora után kezdődik az ünnepség.

Ezután köszönettel nyugtázzuk az Un . . . . . hozzájárulását a D. L. re

E. fhdgy bajtárs mondja megemlékezését Hőseinkről... Jelenlévők könyves szemmel hallgatják, dacos és kemény arccal állunk a Himmusz hangjai mellett vigyázz-ban, Hőseinkre és Martyrjainkra emlékezve.

Hanglemezről figyeljük a nagy magyar művész: Szelezcky Zita üzenetét, egy Reményik verset: "Nemzet már nincs, de magyarok még vannak..." - Hálás szívvel emlegetjük a művésznőt, ki a Kanadai előadó utjai során a színpadról hirdeti csendőr szimpatiaját, csendőr verset szaval, sorsát a mienkéhez hasonlítja.

Szívünkbe vág a clevelandi hanglemezről a magyar harangzúgás. Vendég bajtársi csoportok képviselői szólnak fel. Dicsérik a mi kis csoportunk példás, igaz bajtársi szellemét.

Poharat emelünk őszhaju vezetőnk: Folkusházy altbgy. ur egészségére, ki idős kora ellenére élénk erővel, harcos energiával küzd miértünk, emigráns csendőrökért.

A komoly emlékek után meghitt bajtársi körben oldodunk fel mindannyian. Szinte rohannak az órák, késő éjszakába nyúlik az idő, mire bucsuzunk T. I. bajtársunktól és felzúgó motorokkal elindulunk a közeli város felé... Viszontlátásra Bajtársak!..."

Itt említjük meg, hogy Vezetőnk hűz az ideai emlékezés alkalmából úgy az egyesek, mint a csoportjaink csaknem kivétel nélkül aláírásukkal ellátott emlékvét küldtek, melyben Isten áldását kérték további eredményes munkálkodására.

Végül köszönetet mondunk a magyar emigráns sajtó mindazon szerkesztőseinek, akik róla k a csendőrnapi alkalmából a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg.

-o-o-o-o-

KÖZÖRDEMLŐ KOZLEMENYEK.

Magán uton vett értesítés szerint a német állam elismeri azoknak a személyeknek nyugellátási jogosultságát, akik 1944. okt. 21. után bár magyar csapatkötelékben is tovább harcoltak a németek oldalán, mert a német legfőbb hadvezetősége e nappal a parancsnokságot a magyar haderő felett is átvette.

Valószínű, hogy ebben az elbánásban fognak részesülni a harcokban résztvett csendőrök is. Ha ez a híradásra kerülő rendelkezésben nem foglaltatna bent, a MECSSEK vezetősége mindent el fog követni, hogy az igényjogosultság a csendőrökre is kiterjesszessék.

Nincs kizárva, hogy az említett rendelkezés csak a német állam területén élőkre lesz érvényes. De minden eshetőségre készen, az esetleg szükséges közbelépés sikkere érdekében a vezetőség felhívja a Bajtársakat, hogy valamennyien jelentsék a B. L. szerkesztőségnek: a) mikor, milyen kötelékben (honvéd, vagy német csapatost, magasabb paráság.), b) hól, milyen hosszú ideig és kinek a parásága alatt vettek részt az egész világháború tartama alatt a harcokban?

"Egy Müzruschlag"-i névtelen csendőr aggályoskodó kérdésére közli a Vezetőség, hogy minden csendőr várja be nyugodtan, mi fog történni az Austria területén élő menekültekkel az osztrák államszerződés megkötése után. A Vezetőség élénk figyelemmel kíséri az eseményeket és idejében fogja a Bajtársakat a B. L. útján a tennivalókról értesíteni, mely célból összeköttetésbe lép az illetékes menekültügyi szervekkel.

Lapunk e havi száma a szokásos nyomtatott fejlap nélkül jelenik meg, mert az előre nyomtatott ilyen készlet kifogyott s a havi szükséglet külön nyomtatása pedig csaknem kimerítene a B. L. pénztárát és a további megjelenést veszélyeztetné. A fejlapokat többzres példányban kell előre újból kinyomtatni, hogy olcsóbb legyen. Ennek mielőbbi megvalósíthatásához Bajtársai k áldozatvállalását kérjük. Szerk.

H A N D S C H R I F T - K E Z I R A T ! A D R E S - C I M : B. L. Szerkesztőség
DRIEBERGEN. Arnhemse Dovenweg 28. NEDERLAND.

DRUCKER:
PRINTED MATTER:
PERIODIQUE:
DRUCKSACHE:

Aan Heer
Mr.
Msr.
Herr.

Dr. BELA REKTOR
376 EADS RD.
CLEVELAND 8 OHIO

U.S.A

